

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 14. oktober 2015 i sag nr. BS R2-718/2012:

A

mod
Patientskadeankenævnet
Finsensvej 15
2000 Frederiksberg

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om hvorvidt en patient kan få erstatning for en behandling hos øjenlæge, hvor undersøgelsen ikke opfyldte specialiststandard, og hvor patienten ca. 2 ½ år senere fik konstateret grøn stær.

Sagsøgeren, A har nedlagt påstand om at sagsøgte, Patientskadeankenævnet, tilpligtes at anerkende, at A er påført en patientskade som følge af behandlingen hos øjenlæge B 28. marts 2007.

Patientskadeankenævnet har påstået frifindelse.

Sagen er anlagt den 5. juli 2012.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Den 7. november 2006 henvendte A sig til C Optikeren henviste ham til øjenlæge.

Den 28. marts 2007 var A hos øjenlæge B
Af epikrisen fra undersøgelsen fremgår blandt andet:
"(..) 90D: klart indblik til nat. bagre poie (..)"

Den 3. juni 2010 var A hos øjenlæge D der konstaterede, at A havde en trykstigning.

Den 11. juni 2010 var han til ny undersøgelse hos øjenlæge D og der blev konstateret stort set tunnelsyn ved synsfeltundersøgelsen, mest

udtalt på venstre øje og simpel glaukomet (grøn stær), som var fremskredet.

Den 1. november 2010 blev **A** opereret for stær.

A indbragte sagen for Patientforsikringen, der ved afgørelse af 13. april 2011 bestemte, at han ikke var berettiget til erstatning.

A klagede over Patientforsikringens afgørelse til Patientskadeankenævnet, der den 9. februar 2012 stadfæstede Patientforsikringens afgørelse.

Der er under sagens behandling stillet spørgsmål til Retslægerådet.

Retslægerådet har den 7. november 2013 blandt andet afgivet følgende besvarelser:

"...

Spørgsmål 5:

Retslægerådet bedes oplyse om, hvorvidt det er overvejende sandsynligt, at sagsogers grønne stær har udviklet sig efter den 28. marts 2007 og dermed ikke var til stede ved undersøgelsen den 28. marts 2007.

Spørgsmål 6:

Med henvisning til spørgsmål 5 bedes Retslægerådet oplyse, om hvorvidt sagsøger med overvejende sandsynlighed har lidt af grøn stær den 28. marts 2007.

ad spørgsmål 5 og 6

Det er mest sandsynligt (>50%), at den grønne stær (det vil sige beskadiget synsnervenhoved) har udviklet sig efter 28.3.07 og dermed ikke var til stede ved undersøgelsen 28.3.07. idet synsnervenhovedet ikke blev beskrevet som sygeligt forandret.

Der er uenighed blandt de voterende, om det var sandsynligt, at der ved undersøgelsen 28.03.07 var/kunne måles forhøjet tryk. Spørgsmålet er hypotetisk, men to af de voterende (professor **E** og overlæge **F**) skønner, at trykket har været forhøjet, mens en voterende (overlæge **G**) ikke skønner, at det er sandsynligt (<50%), at der kunne måles forhøjet tryk.

Spørgsmål 7:

Retslægerådet bedes oplyse, om hvorvidt sagen giver anledning til øvrige bemærkninger:

Nej

Retslægerådet har den 11. maj 2015 blandt andet afgivet følgende besvarelser:

...

Spørgsmål 8:

Retslægerådet bedes oplyse, hvorvidt der kan ske behandling af grøn stær, herunder om den skade, der sker på synsnervetrådene kan genskabes med de nuværende behandlingsmuligheder:

Behandling af grøn stær har til formål at standse eller forhale udviklingen i sygdommen. Det er ikke muligt at genskabe funktion i allerede ødelagte nervetråde.

Spørgsmål 9:

Med henvisning til Retslægerådets besvarelse på spørgsmål 5 og 6, herunder Retslægerådets konklusion (2 voterende) af, at der var for højt tryk til stede ved undersøgelsen den 28. marts 2007, bedes Retslægerådet oplyse om, hvorvidt der ved konstatering af for højt tryk i øjet bør foretages yderligere kontrol (fx 14 dage, 1 måned eller 2 måneder senere) eller iværksættes behandling.

Ved konstatering af for højt tryk i et øje skal der altid foretages forskellige yderligere undersøgelser og kontroller, eventuelt startes behandling.

Spørgsmål 10:

Retslægerådet anmodes om at oplyse om, hvorvidt det er overvejende sandsynligt, at den grønne stær i det aktuelle tilfælde ville have udviklet sig i mindre grad, herunder om udviklingen af sygdommen kunne have været stoppet, såfremt der var iværksat fornøden behandling på et tidligere stadie.

Det er mest sandsynligt, at sygdommen ville have udviklet sig i mindre grad, hvis behandlingen havde været startet tidligere. Ved behandling af grøn stær er det ikke muligt at forudsige, om udviklingen af sygdommen kan stoppes.

Spørgsmål 11:

Ifølge Retslægerådets besvarelse på spørgsmål C (2 voterende) fremgår det, at synsnervehovedet ikke er beskrevet i undersøgelsesnotatet. Videre konkluderer Retslægerådet i forbindelse med svaret på spørgsmål 5 og 6, at det er mest sandsynligt, at den grønne stær (beskadiget synsnervehoved) har udviklet sig efter den 28. marts 2007, idet synsnervehovedet ikke blev beskrevet som sygeligt forandret.

Retslægerådet bedes i den forbindelse oplyse, hvorledes det kan konkluderes, at synsnervehovedet ikke var beskadiget, når Retslægerådet konkluderer, at synsnervehovedet ikke er beskrevet i undersøgelsesnotatet.

Synsnervehovedet er ikke beskrevet eksplicit: men "bagre pol" er beskrevet som værende normal. Synsnervehovedet er en del af "bagre pol", derfor har Retslægerådet konkluderet, at synsnervehovedet ved den første undersøgelse var normalt.

Forklaringer

Der er under hovedforhandlingen afgivet partsforklaring af **A**

A har blandt andet forklaret, at han i dag ikke kan se normalt, og hans syn bliver dårligere dag for dag. Han har fået hjælp fra synskonsulenterne fra **H**, der også har givet ham nogle hjælpemidler. Han kan ikke klare sig alene i dag.

Han flyttede til **i** 2003. Han har i mange år haft et job med at se efter sommerhuse for et sommerhusudlejningsfirma, men han må betale andre for f.eks. at aflæse målere, da han ikke ser godt.

Han er opereret på det højre øje med laser, og skal i september 2015 opereres på det venstre øje. Han er ikke blevet lovet helbredelse, men muligvis bliver hans syn status quo.

Han har ikke måtte køre bil siden juni 2010, hvor han fik konstateret grøn stær.

I november 2006 gik han til optiker i **, da han skulle have nye briller. Optikeren henviste ham til øjenlæge, og han opsøgte øjenlæge **B**, hvor han var til undersøgelse den 28. marts 2007. Han sagde, at han var blevet sendt til øjenlæge, da hans optiker ikke fandt det forsvarligt at give ham nye briller.**

Øjenlægen så på hans briller og foretog derefter en synstest, hvor han så på en synstavle. Øjenlægen foretog ikke andre undersøgelser. Han husker ikke, at B lyste ham i øjet eller dryppede ham i øjet. Øjenlægen spurgte ham ikke om andet, og øjenlægen sagde, at han så klart og tydeligt, og at han ikke havde brug for briller.

Hans syn blev dårligere og han gik til optiker i et år senere. Da hans syn fortsat blev dårligere, gik han til samme optikker i D , der sendte ham til øjenlæge . i , der opdagede hans gronne stær.

Han går i dag til øjenlæge i af praktiske årsager.

Han har ikke haft ret mange smerter i øjnene.

Alle de øjenlæger han har talt med efter juni 2010 har sagt, at hans gronne stær er udviklet over lang tid, og at den var til stede i 2007.

Parternes synspunkter

A har som anført i påstandsdokument af 31. august 2015 til støtte for sin påstand gjort gældende,

"at undersøgelsen foretaget af B den 28. marts 2007 var mangelfuld, herunder at undersøgelsen ikke blev udført i overensstemmelse med specialiststandard,

at B selv erkender at undersøgelsen den 28. marts 2007 var mangelfuld,

at sagsøgers sygdom, grøn stær, derfor ikke blev opdaget,

at en korrekt udført undersøgelse af sagsøgers øjne i marts 2007, ville have medført, at den gronne stær var blevet opdaget,

at udviklingen af sygdommen kunne have været stoppet,

at sygdommen således unødigt har udviklet sig i perioden fra 2007 til 2010, hvilket har medført, at sagsøger er påført en varig skade,

at fejlbehandlingen således med overvejende sandsynlighed har medført en patientskade i lovens forstand, og

at der er årsagssammenhæng mellem fejlbehandlingen og skaden."

Patientskadeankenævnet har som anført i påstandsdokument af 2. september 2015 til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende,

"at sagsøgeren ikke har tilvejebragt grundlag for at tilsidesætte Patientskadeankenævnets afgørelse af 9. februar 2012 (bilag 11), hvorefter sagsøgeren ikke med overvejende sandsynlighed er påført en skade i forbindelse med undersøgelsen hos øjenlæge den 28. marts 2007."

Efter klage- og erstatningslovens § 19, stk. 1, ydes der erstatning for skade, der påføres i forbindelse med undersøgelse, behandling eller lignende. Skaden skal endvidere være forvoldt på en af de i § 20, stk. 1, anførte måder.

Efter § 20, stk. 1, nr. 1, ydes der erstatning, hvis det må antages, at en erfaren specialist på det pågældende område under de i øvrigt givne forhold ville have handlet anderledes ved undersøgelse, behandling eller lignende, hvorved skaden ville være undgået.

Bevisbyrden for, at lovens kumulative betingelser er opfyldt, påhviler sagsøgeren. Den bevisbyrde har han ikke løftet.

Retslægerådets flertal konkluderer i besvarelsen af spørgsmål C, at undersøgelsen den 28. marts 2007 ikke levede op til almindeligt anerkendte retningslinjer.

Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt til anerkendelse af en patientskade, at specialiststandarden er overtrådt. Det er tillige en betingelse, at pågældende skade ville være undgået, hvis der var handlet i overensstemmelse med specialiststandarden.

Denne betingelse er ikke opfyldt i sagsøgerens tilfælde, allerede fordi sagsøgeren først udviklede den grønne stær efter undersøgelsen den 28. marts 2007, jf. Retslægerådets svar på spørgsmål 5 og 6 og tilsvarende Patientskadeankenævnets afgørelse af 9. februar 2012 (bilag 11). Retslægerådet lagde ved vurderingen af, at den grønne stær først var udviklet efterfølgende, vægt på, at synsnervehovedet ikke var beskrevet som sygeligt forandret.

Synsnervehovedet var ganske vist ikke beskrevet eksplicit, men synsnervehovedet er en del af "bagre pol", som er beskrevet som værende normal, jf. Retslægerådets svar på spørgsmål 11.

Da Retslægerådet samlet set vurderer, at det er mest sandsynligt, at sagsøgeren først har udviklet grøn stær efter undersøgelsen den 28. marts 2007, er det uden betydning, at Retslægerådet vurderer, at der har været forøget tryk på undersøgelsestidspunktet."

Rettens begrundelse og afgørelse

Parterne er enige om, at øjenlæge undersøgelse den

28. marts 2007 af A ikke opfylder standarden for en undersøgelse af en erfaren specialist på området.

Efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 5 og 6, og 11, er det mest sandsynligt, at A ikke havde grøn stær ved undersøgelsen den 28. marts 2007, og at øjenssygdommen udviklede sig efter den 28. marts 2007.

 A var først til øjenlæge igen den 3. juni 2010. Grøn stær udvikler sig over tid, og retten finder ikke, at der er årsagssammenhæng mellem den mangelfulde undersøgelse den 28. marts 2007, og at A udviklede grøn stær, der måtte opereres.

Betingelserne for at yde erstatning efter lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 19, stk. 1 og § 20, stk. 1 er således ikke opfyldt.

Patientskadeankenævnets frifindelsespåstand tages herefter til følge.

Efter sagens resultat skal A betale 20.000 kr. incl. moms i sagsomkostninger til Patientskadeankenævnet. Omkostningerne dækker udgifter til advokatbistand. Retten har ved fastsættelse af omkostningerne lagt vægt på, at der har været stillet spørgsmål til Retslægerådet, at der i øvrigt har været sædvanlig sagsforberedelse, og at hovedforhandlingen havde en varighed på mindre end 2 timer.

Thi kendes for ret:

Patientskadeankenævnet frifindes.

Inden 14 dage skal A betale 20.000 kr. i sagsomkostninger til Patientskadenævnet.

Anders Munch-Jensen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Svendborg, den 14. oktober 2015.

Sabine Dahl Jørgensen, Retsassistent